

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17Csp/229/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318208026
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2020:2318208026.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou Hostoveckou, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom 010 11 Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: J. X., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX Š., P.Í. XXXX, adresa pre doručovanie: XXX XX B., M. T. XXX/X, o zaplatenie 122,72 eura s príslušenstvom a o vzájomnej žalobe žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 150,- eur, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu a vzájomnú žalobu žalovaného zamietla.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojou žalobou doručенou súdu dňa 3. 12. 2018 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 122,72 eura spolu s úrokom a úrokom z omeškania a náhradou trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaný žiadosťou zo dňa 12. 5. 2016 požiadal právneho predchodcu žalobcu, v tom čase podnikajúceho pod obchodným menom Sberbank Slovensko, a.s., IČO: 17321123 (zlúčený so žalobcom dňa 1. 8. 2017) o uzatvorenie Rámcovej zmluvy o bežnom účte s programom služieb môjÚČETactive! V predmetnej žiadosti žalovaný ako žiadateľ v bode 6.1 písm. e) vyhlásil, že bol informovaný o tom, že Rámcová zmluva sa bude riadiť Všeobecnými obchodnými podmienkami („VOP“) a Sadzobníkom poplatkov. Na základe uvedenej žiadosti následne žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 12. 5. 2016 Rámcovú zmluvu o bežnom účte s programom služieb môjÚČETactive! („Zmluva“). Zmluvný vzťah založený touto zmluvou medzi žalobcom a žalovaným sa spravoval okrem samotného textu Zmluvy aj zmluvnými dojednaniami uvedenými v súvisiacej dokumentácii vyššie, ktoré sú v zmysle bodu 10.1 Zmluvy jej neoddeliteľnou súčasťou. V bode 10.2 Zmluvy bola upravená možnosť jednostranne meniť Obchodné podmienky, VOP a Sadzobník poplatkov zo strany banky. V zmysle bodu 10.6 Zmluvy žalovaný potvrdil prevzatie kompletnej Rámcovej zmluvy svojim podpisom na jej vyhotovení a v zmysle bodu 8.1 Zmluvy žalovaný potvrdil, že dokumenty (Všeobecné obchodné podmienky (VOP a Sadzobník poplatkov), ktoré prevzal a s ktorými sa oboznámil sú súčasťou Rámcovej zmluvy.

Na základe Zmluvy žalobca, resp. jeho právny predchodca, zriadil a viedol pre žalovaného bežný účet IBAN č. B. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX a poskytoval mu služby súvisiace s vedením účtu (najmä zúčtovanie hotovostných a bezhotovostných úhrad a inkás, elektronické bankovníctvo, vydanie a vedenie debetnej platobnej karty) s možnosťou poskytnutia úverového rámca k predmetnému účtu formou povoleného prečerpania, ktorú žalovaný nevyužil.

Žalovaný bol povinný na svojom účte udržiavať dostatok finančných prostriedkov na zúčtovanie platobných príkazov, inkás, poplatkov a pod. Žalovaná istina 122,72 eura predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovaného. Súčet kreditných a

súčet debetných položiek za príslušné obdobie je v úvode každého jednotlivého výpisu (kredit 4160,18 eura, debet 4282,90 eura).

S oprávnením banky požadovať úroky za prečerpanie účtu počíta ako Obchodný zákonník, tak aj Zákon o spotrebiteľských úveroch. V zmysle v ust. § 18 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s úročením prekročenia postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Žalovaný ako spotrebiteľ bol o svojom prekročení a úrokovej sadzbe úročenia informovaný nasledovne:

- VOP a Sadzobník poplatkov žalobca zverejnil na web stránke, a to nielen aktuálne, ale i historické;
- všetky relevantné dokumenty sú dostupné aj na každej pobočke banky; uvedené je zákonnou povinnosťou banky v zmysle 37 ods. 1 a nasl. zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách;
- žalovaný bol o svojom prekročení na účte informovaný výpismi z účtu, z ktorých jednoznačne vyplývajú všetky obraty a teda aj výška a obsah prekročenia.

Zverejnením vývesiek úrokových sadziieb na webovom sídle žalobcu a ich sprístupnením v pobočkách banky ako aj oznámením formou výpisov z účtu klientovi je splnená povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Úročenie Prekročenia riadnym úrokom vychádza z § 2 písm. f) a § 18 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Sadzba úroku platná pre Prekročenie je 17,9 % p.a., pričom vyplýva z bodu 4.2 Zmluvy v spojení s príslušnými ustanoveniami VOP. Referenčná úroková sadzba pre povolené prečerpanie bola dohodnutá v zmysle bodu 4.2. Zmluvy vo výške 17,9 % p.a. Žalobca si žalobou uplatnil aj úrok z omeškania a to od dňa nasledujúceho po podaní žaloby.

3. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril v odpore proti platobnému rozkazu doručenom súdu dňa 6. 2. 2019. Uviedol, že prílohy, ktoré žalobca pripojil k žalobe (VOP, Sadzobník poplatkov) mu nikdy neboli odovzdané, o ich obsahu nemal vedomosť. Vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský vzťah, je povinnosťou veriteľa, ktorý by mal konať s odbornou starostlivosťou, aby klienta o všetkých podstatných informáciách a poplatkoch informoval zrozumiteľným a transparentným spôsobom. Žalobca nemá nárok na akékoľvek poplatky a úroky, pretože úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i), j), x), aa),
- b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške,
- c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

Jednou z náležitostí je aj odplata podľa a osobitných predpisov. Osobitným predpisom sa myslí ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a ustanovenia nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Žalobca do zmluvy uviedol, že odplata je vo výške 17,9 %, čo je údaj zjavne nesprávny podľa § 1 ods. 1, 4 nariadenia vlády. Priemerná hodnota RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk podľa súhrnných informácií o údajoch o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrtrok 2016 (stav ku dňu 31. 3. 2016) nebola pri žiadnom z úverov vo výške 17,9 %. Žalobca tak do zmluvy uviedol nesprávny údaj, pričom iba formálne (a nesprávne) uvedenie obligatórnych náležitostí nie je postačujúce.

Do zmluvy sa nemá uvádzať odplata konkrétneho úveru, ale (aktuálna) odplata podľa osobitných predpisov (teda odplata bánk), aby si spotrebiteľ mohol okamžite porovnať výhodnosť úveru. Ak by sa mala uvádzať odplata za ponúkaný úver, tento údaj by bol pre spotrebiteľa bezvýznamný, pretože by nemal možnosť porovnania; navyše odplata ponúkaného úveru už sa v zmluve nachádza v podobe úrokov, poplatkov a iných nákladov, preto duplicitné uvedenie je bez právnej relevancie.

Zmluva tiež musí obsahovať právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu. V zmluve sa ale nachádza iba informácia o možnosti odstúpiť od zmluvy do 14 dní (bod 10.3 zmluvy). Ďalšie podmienky vykonania tohto práva vrátane informácie o povinnosti zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok, ako aj o výške úroku za deň v zmluve absentujú.

Žalobca účtoval žalovanému mnohé poplatky, ktoré v zmluve nie sú uvedené. Medzi inými sa tu nachádza aj poplatok vo výške 40,- eur s označením „DB Poist.schop.spl. Cardif“. Zrejme sa má jednať o akési poistenie, avšak žalovaný nikdy so žalobcom neuzatváral poistnú zmluvu. Tento poplatok preto považuje za neoprávnený a nedôvodný. Aj keby súd nedospel k záveru o bezúročnosti úveru, nemôže zostať bez povšimnutia, že žalobca prijal poplatky vo výške 40,- eur bez právneho dôvodu, nakoľko medzi nimi neexistuje písomná poistná zmluva s náležitosťami podľa ustanovenia § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zároveň sa v tabuľke nachádza položka vo výške 65,- eur označená

ako „KTK-POSKYTN., ZMENA, UPOMIENKY“. V zmysle bodu 4.2 zmluvy sa poplatok za poskytnutie úveru nebude účtovať. Poplatok za upomienku je 12,50 eur. Poplatok za zmenu zmluvných podmienok je vo výške 35,- eur alebo 55,-eur v závislosti od povahy zmeny. Žalobca však nepreukázal, že by doručil žalovanému upomienku, ale že by sa menili podmienky zmluvy. Z toho dôvodu považuje žalovaný účtovanie týchto poplatkov za neoprávnené. Následne žalobca uvádza poplatok za transakcie vo výške 5,60 eura. Takýto poplatok však v zmluve vôbec nie je uvedený, preto nie je zrejmé, ako dospel žalobca k jeho výške, aké transakcie boli vykonané a pod. Keďže v zmluve absentuje tento druh poplatku, žalovaný tvrdí, že sa na ňom so žalobcom nedohodol. Ďalší v poradí žalobca uvádza poplatok za vedenie účtu. Ani takýto poplatok sa v zmluve neuvádza, preto si ho veriteľ účtoval svojvoľne, napriek tomu, že nebol predmetom dohody. Okrem toho je poplatok za vedenie účtu v zmysle § 9 ods. 10 zákona č. 129/2010 Z. z. zakázaný. Položka „Popl. upomienka SU bezucel. DR“ vo výške 115,- eur je tiež neurčitá, žalobca nepreukázal, že by žalovanému upomienku doručil, taktiež nie je v zmluve uvedený tento druh poplatku. Všetky vyššie uvedené poplatky, nie sú dohodnuté priamo v zmluve, žalovaný nebol o nich informovaný, nikdy neobdržal VOP ani Sadzobník poplatkov, či iný dokument, okrem samotnej zmluvy. Je potom pochybné, z čoho žalobca vychádzal, keď v žalobe účtuje rôzne poplatky, o ktorých nemal vedomosť. Takéto konanie veriteľa nie je čestné a poctivé, preto nemôže požívať ochranu. Zároveň mám za to, že uvedenie poplatkov iba v Sadzobníku, ktorý veriteľ nedal spotrebiteľovi pri podpise zmluvy a ani ho s ním neoboznámil, za situácie, kedy si veriteľ tieto poplatky bez vedomia a najmä predchádzajúce dohody so spotrebiteľom účtuje, spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože sa priamo dotýkajú jeho majetkových práv. Vyššie uvedené poplatky spolu tvoria sumu 325,40 eura, teda žaloba žalobcu je v celom rozsahu nedôvodná a preto ju žiada zamietnuť. V podaní doručenom súdu dňa 29. 3. 2019 žalovaný ďalej uviedol, že vzhľadom k tomu, že úver bezúročný a bez poplatkov, žalobca nemá nárok na poplatky a úrok zo zmluvy. Tieto spolu tvoria sumu najmenej vo výške 338,51 eura (325,40 eura poplatky a 13,11 eura úrok), pričom táto suma predstavuje bezdôvodné obohatenie žalobcu. Správne preto má byť uvedené, že žalovaný celkovo zaplatil sumu 4160,18 eura, avšak spotreboval iba 3944,39 eura (4282,90 eura - 338,51 eura). Rozdiel predstavuje sumu 215,79 eura, ktorá predstavuje bezdôvodné obohatenie. V tomto konaní sa však žalovaný domáha zaplataenia iba sumy 150,- eur z titulu bezdôvodného obohatenia.

4. Súd sa oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi v ňom založených - najmä Žiadosť o otvorenie bežného účtu, Zmluva o bežnom účte - Rámcová zmluva č. XXXXXXXXXXXX, výpisy z účtu žalovaného, VOP a sadzobník poplatkov, výpis z obchodného registra žalobcu preukazujúci právne nástupníctvo, písomné podania strán vo veci samej a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

5. Prvoinštančný súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 25. 6. 2019 pod č. k. XXCsp/XXX/XXXX - XXX tak, že žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel a vzájomnú žalobu žalovaného zamietol. Žalovaný voči rozsudku podal odvolanie. Odvolací súd rozhodol uznesením zo dňa 24. 4. 2020 pod č. k. 26Co/12/2019 - 156 tak, že rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prv inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Vo svojom odôvodnení odvolací súd poukázal m. i. v bode 20. odôvodnenia na to, že bod 4.3 rámcovej zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 1 a ods. 4 písm. i/ OZ. Odvolací súd dospel k záveru, že uvedené ustanovenie je podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatné. Žalobca tak nemôže z týchto ustanovení uplatňovať žiadne práva, najmä nemôže uplatňovať právo na 17,9 % úrok z tohto právneho vzťahu, ktorý v rozpore s § 2 písm. f) zákona č. 129/2010 označuje ako „prekročenie“, ktorý však žiadnym prekročením nie je. Týmto právnym názorom je tunajší súd viazaný. Podľa odvolacieho súdu (bod 21. odôvodnenia) úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní vyjsť z vyššie uvedených všeobecných právnych úvah a aplikovať ich na prerokúvanú vec. Na tento účel sa súd prvej inštancie predovšetkým riadne oboznámi s výpismi z účtu na č. I. 45 až 55 a riadne ustáli časový priebeh zostatkov na tomto účte. Až na základe toho potom bude možné posúdiť jednotlivé úkony banky urobené na bežnom účte žalovaného. Súd prvej inštancie potom predovšetkým posúdi, či debetný úkon predstavuje výber alebo prevod hotovosti z účtu žalovaným, teda či ide o čerpanie peňažných prostriedkov. Pokiaľ by dôsledkom tohto čerpania bol „debetný zostatok“ účtu, až to by mohlo viesť k vzniku úverového vzťahu v zmysle § 710 Obch. zák., z ktorého je žalovaný povinný vrátiť banke skutočne čerpané prostriedky. Pokiaľ by išlo len o úkon, ktorým banka sama svojím vlastným nárokom zaťažila bežný účet žalovaného v čase, kedy mal kladný (kreditný) zostatok, posúdi tento úkon ako započítanie pohľadávky banky proti pohľadávke z účtu. Pokiaľ by išlo o úkon, ktorým banka týmto spôsobom zaťažila bežný účet žalovaného v čase, kedy nemal kladný zostatok (resp. v jeho dôsledku sa prehupol z kreditného do debetného zostatku), bude súd prvej inštancie v zmysle vyššie uvedených úvah vychádzať z toho, že právo „zmeniť“

takýto nárok na nárok z „prekročenia“ nie je prípustný, v dôsledku čoho treba tieto nároky naďalej posudzovať podľa ich pôvodného právneho základu.

V prípade, že na bežnom účte žalovaného bol v čase zúčtovania poplatku, úroku či iného nároku banky kladný (kreditný) zostatok, ide právne o započítanie pohľadávok banky voči pohľadávke žalovaného z účtu. Z ustanovenia § 580 OZ totiž vyplýva, že započítaním dochádza k zániku vzájomných pohľadávok v rozsahu, v akom sa kryjú. Aby teda zúčtovaním nároku banky na bežný účet žalovaného skutočne došlo k zániku časti pohľadávky žalovaného z tohto účtu (t. j. k zníženiu zostatku), je nevyhnutné, aby započítavaná pohľadávka banky existovala. Ak teda banka zaťažovala bežný účet žalovaného rôznymi poplatkami, úrokmi či inými svojimi pohľadávkami, mohli tieto zúčtovania viesť k zníženiu zostatku účtu len za predpokladu, že príslušná pohľadávka banky v zúčtovanej výške existovala, teda bola založená na platnom titule a banka mala nárok na jej zaplatenie od žalovaného. Pokiaľ takáto pohľadávka neexistovala napríklad preto, že zmluva (jej ustanovenie), podľa ktorej ju banka vyúčtovala, je neplatná alebo trpí iným právnym nedostatkom, potom nemohlo jej zúčtovaním na ľarchu účtu ani dôjsť k zníženiu zostatku na účte (zániku časti pohľadávky žalovaného z účtu) a bankou vykázaný nový zostatok je teda nesprávny. Na to, aby súd prvej inštancie mohol posúdiť, či je správne bankou vykazované zníženie zostatkov v dôsledku zaúčtovania jednotlivých položiek, či teda takýmto spôsobom skutočne zanikla celá pohľadávka žalovaného z tohto účtu a či teda ďalšie zaúčtovania skutočne museli byť robené „do debetu“, alebo naopak, či v skutočnosti pohľadávka z účtu ešte existovala v určitej výške, voči ktorej sa takéto zaúčtovanie mohlo urobiť, alebo konečne, či vôbec dôsledkom všetkých týchto započítaní nie je v skutočnosti ešte existujúca pohľadávka žalovaného voči banke (tak ako to žalovaný uplatňuje vo svojej vzájomnej žalobe), je nevyhnutné preveriť právnu opodstatnenosť každej jednej takto zaúčtovanej položky a stav účtu po takomto zaúčtovaní (bod 22. odôvodnenia).

Je predovšetkým povinnosťou žalobcu dokázať rozhodné skutočnosti v prospech právneho záveru, že mu (alebo Sberbank Slovensko, a.s.) vznikol aj nárok na „poistné“ 40,- eur a iné poplatky (za upomienky) a ak áno, v akej výške. Žalobca je teda povinný dokázať, že existovala pohľadávka, ktorú si z tohto titulu započítal voči pohľadávke žalovaného z účtu. Pretože existencia tejto pohľadávky nie je v prospech žalovaného ako spotrebiteľa, nie je súd prvej inštancie povinný ani oprávnený podľa § 295 a 296 CSP vykonávať potrebné dokazovanie bez návrhu. Dôkazné bremeno leží na žalobcovi. Úlohou súdu prvej inštancie bude potom právne posúdiť, či z dokázaných skutočností vyplýva existencia takto zúčtovaných nárokov v takej výške, v akej boli zúčtované. Opakovane odvolací súd zdôrazňuje, že tomuto dokazovaniu neprekáža, že tieto nároky mali pôvodne vzniknúť v iných právnych vzťahov (z iných úverových zmlúv). Tým, že ich banka zaúčtovala na ľarchu bežného účtu žalovaného, stali sa rozhodnými pre zistenie výšky zostatku jeho účtu a tým pre tu prejednanú vec. Vo vzťahu k poplatkom za upomienky odvolací súd upozornil, že ak tieto poplatky majú sankčný charakter a ich výška je neprimeraná, môžu byť považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 1, ale aj ods. 4 písm. k/ OZ. Pritom je potrebné hodnotiť kumulatívny účinok všetkých sankčných podmienok v predmetnej zmluve bez ohľadu na to, či veriteľ skutočne trvá na ich plnej úhrade, a vylúčiť všetky podmienky uznané za nekalé, aby pre spotrebiteľov neboli záväzné (bod 23. odôvodnenia).

7. Z výpisu z obchodného registra žalobcu súd mal za preukázané, že na základe rozhodnutia akcionárov obchodnej spoločnosti Prima banka Slovensko, a.s., zo dňa 24. 5. 2017 o zlúčení obchodnej spoločnosti Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, ako nástupníckej spoločnosti s obchodnou spoločnosťou Sberbank Slovensko, a.s., so sídlom Vysoká 9, 810 00 Bratislava, IČO: 17 321 123, ako zrušovanou spoločnosťou a o prechode imania zrušovanej spoločnosti Sberbank Slovensko, a.s., na obchodnú spoločnosť Prima banka Slovensko, a.s.. Obchodná spoločnosť Prima banka Slovensko, a.s. sa tým stáva právnym nástupcom zanikajúcej spoločnosti Sberbank Slovensko, a.s.

8. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 12. 5. 2016 zmluvu tak, ako to žalobca opísal v žalobe a ako je to uvedené v bode 2. tohto odôvodnenia.

9. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukázania je ustanovenie § 150 CSP, podľa ktorého strany sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

10. Uvedené ustanovenie stanovuje dôkaznú povinnosť strán sporového konania, t. j. povinnosť tvrdiť skutkový stav a tento následne preukázať označením/predložením dôkazov. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách sporu. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré

bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

11. Aby strana mohla splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností stranou, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak strana nesplní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia, má za následok, že skutočnosť, ktorú strana vôbec netvrdila a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, potom neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre stranu väčšinou za následok pre ňu nepriaznivé rozhodnutie. Zákon stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určený hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t. j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/217/2007 z 27. 7. 2009 - Účastníci konania teda majú povinnosť tvrdenia a povinnosť tvrdenie preukázať. Ak účastník neunesie dôkaznú povinnosť, resp. dôkazné bremeno, má to pre neho nepriaznivý následok v tom, že súd pristúpi k vydaniu pre neho nepriaznivého rozhodnutia vo veci ako aj uznesenie NS SR sp. zn. 4 Cdo 13/2009 z 24. 2. 2010).

12. Po doručení uznesenia odvolacieho súdu, ktorým zrušil rozsudok súdu prvého stupňa sa strany písomne vyjadrili k tomuto uzneseniu. Žalobca sa však len zameril na bod 23. odôvodnenia, pričom opomenul predchádzajúce odseky odôvodnenia odvolacieho súdu; žalovaný len skonštatoval, že súhlasí s odôvodnením odvolacieho súdu a preto žiada, aby súd vyhovel jeho vzájomnej žalobe.

13. S poukazom na § 150 CSP žalobca neodstránil nedostatky v skutkových tvrdeniach. Pokiaľ sa zameril len na ozrejenie skutočností ohľadne poplatkov, tieto tvrdenia nie je možné považovať za dostatočné bez skutkových tvrdení podľa bodov 20 až 22 odôvodnenie odvolacieho súdu. Tunajší súd a ani odvolací súd nemôžu nahradiť za žalobcu skutkové tvrdenia. Aj keď žalobca predložil výpisy z účtu (č. I. 45 - 55 spisu), súd nemôže za žalobcu tvrdiť skutočnosti, ktoré požaduje odvolací súd v bodoch 21. a 22. odôvodnenia jeho uznesenia, aby tieto skutočnosti potom vyhodnotil na základe uvedených dôkazov za preukázané (jednoducho povedané ušiť skutkové tvrdenia na mieru predloženým dôkazom).

14. Súd tak nemohol jednoznačne dospieť k záveru o oprávnenosti žalovanej sumy a príslušenstva. Súd vo veci na deň 3. 11. 2020 vytýčil termín pojednávania, kde strany mohli odstrániť tieto nedostatky v skutkových tvrdeniach, avšak obe strany sporu sa ospravedlnili, na pojednávanie sa nedostavili. Súd pritom nemá povinnosť odročovať pojednávanie, aby stranám dal opätovnú možnosť podať doplňujúce vyjadrenia.

15. Súd nemôže niesť dôkazné bremeno (či v skutkovom tvrdení či v štádiu dokazovania) za žalobcu (ako na to poukázal aj odvolací súd), nakoľko by tak porušil zásadu rovnosti strán sporu (čl. 6 CSP) a zásadu kontradiktórnosti súdneho konania. Každá strana má povinnosť tvrdenia, na ktorú nadväzuje povinnosť dôkazu. T. j. strana musí uviesť svoje zistenia a predložiť dôkaz o pravdivosti svojho tvrdenia. Nepostačí, aby strana niečo tvrdila a nepreukázala to a aj naopak, nepostačuje, ak strana predloží dôkaz, ku ktorému neposkytne svoje skutkové tvrdenia. Úlohou súdu nie je a ani si nesmie domýšľať či dokonca vymýšľať skutkové tvrdenia, ktoré by zodpovedali predloženému dôkazu.

16. Pokiaľ súd zamietol žalobu žalobcu pre neunesenie dôkazného bremena, nevyhnutne to neznamená, že musí vyhovieť vzájomnej žalobe žalovaného. Ako súd vo svojom prvom rozsudku uviedol, zmluvu nepovažuje za bezúročnú a bezpoplatkovú, na ktorom tvrdení súd zotrváva aj naďalej. Keďže však súd nemal za preukázané skutkové tvrdenia žalobcu ohľadne oprávnenosti poplatkov, úrokov a pod. (ako to vyplýva z vyššie uvedeného), potom nemá za preukázané, či a v akej výške mohlo dôjsť zo strany

žalobcu k bezdôvodnému obohateniu. Preto súd musel zamietnuť aj vzájomnú žalobu žalobcu, ktorý rovnako ako žalobca, neunesol dôkazné bremeno.

17. Právna úprava v ustanovení § 150 CSP zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu a je koncepčným predpokladom tzv. sudcovskej koncentrácie civilného sporového konania (§ 153 CSP). Porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu, ktorá má za následok procesnú sankciu vo forme buď nespornosti nepopretých skutkových tvrdení protistrany (§ 151 ods. 1 CSP), alebo neúčinnosti nekvalifikovaného popretia skutkového tvrdenia protistrany (§ 151 ods. 2 CSP).

18. Európsky súd pre ľudské práva vo svojom rozhodnutí z 27. apríla 2010 v prípade Hudáková proti Slovenskej republike poukázal na to, že princíp rovnosti zbraní ako jeden zo znakov širšieho konceptu spravodlivého súdneho konania vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície vis - á - vis proti jej protistrane (pozri napr. Nideröst - Huber proti Švajčiarsku, z 18. februára 1997, ods. 23, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-I). Okrem tejto požiadavky, koncept spravodlivého súdneho konania v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého procesné strany musia dostať príležitosť nielen predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale aj zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené, s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa k nim (pozri Nideröst-Huber, už citované, ods. 24; a Milatová, už citované, ods. 59).

19. Pokiaľ by súd po posúdení výpisov z účtu (č. l. 45 - 55 spisu) sám dospel ku skutkovým tvrdeniam, bolo by to na úkor žalobcu alebo žalovaného, čo je absolútne neprípustné. Nejde tu o vyhodnotenie dôkazu, nakoľko k tomuto dôkazu žalobca doposiaľ neposkytol žiadne skutkové tvrdenia. Takýto postup súdu by narušil spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými stranami, v dôsledku čoho by porušil jeden z aspektov práva na spravodlivé súdne konanie, ktorým je rovnosť jeho strán.

20. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako to vyplýva z enunciátu rozsudku.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd priznáva plnú náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. V danom prípade boli obe strany vo svojich žalobách neúspešné, preto im súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

Podľa § 372 CSP v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.